

De uitgangspunten voor een beweegvriendelijke stad zijn opgesteld aan de hand van het beleidskader 'Natuurlijk Buiten Spelen' uit 2017. De uitgangspunten richten zich op de formele speel- en sportvoorzieningen in de gemeente, maar ook op de openbare ruimte als geheel.

Ambitie speelruimteplan (2017):

'In de hele stad kinderen en alle andere bewoners met een aantrekkelijke speelomgeving in de buurt uitnodigen om meer actief te bewegen, ontdekken en ontmoeten.'

1 Centrale speel- en sportplekken

In elke buurt zijn goede, centrale speel- en sportvoorzieningen aanwezig, die zijn ingericht voor een brede doelgroep. Kinderen, jongeren en volwassenen voelen zich thuis op een centrale plek en hebben de mogelijkheid om samen te spelen of sporten. Ontmoeting tussen alle bewoners wordt gestimuleerd. Het motto is: liever minder, goede voorzieningen, dan veel net-niet voorzieningen. Kwaliteit boven kwantiteit.

2 Diversiteit van het speel- en sportaanbod verbreden

Door te variëren in het speel- en sportaanbod per buurt ontstaat een rijk aanbod. Kinderen worden hiermee gestimuleerd meer hun eigen spel te bedenken en spelen. In samenhang met de centrale voorzieningen ontstaat ruimte voor een alternatieve inrichting op de kleine aanvullende speelplekken. Op deze locaties worden de speeltoestellen niet meer vervangen. De plek wordt met de buurt ingericht als een speelplein of ravotplek (natuurlijk spelen).

Deze diversiteit komt ook terug bij de sportplekken, door het aanbieden van verschillende beweegvormen worden uiteindelijk meer gebruikers bediend.

3 Co-creatie

In gemeente Helmond wordt steeds meer uit gegaan van de eigen kracht van de bewoners en de samenwerking met partners in de stad. Iedereen kan iets bijdragen: bijvoorbeeld terreinen openstellen, activiteiten organiseren, toezicht houden of extra belevingswaarde creëren.

Een speciaal beroep wordt gedaan op door de gemeente gesubsidieerde verenigingen en partners om bij het uitwerken van de plannen op wijkniveau mee te denken en te doen; vanuit maatschappelijke betrokkenheid, maar ook omdat het van meerwaarde is voor hun leden en hun vereniging.

4 Speel- en beweegroutes

Een goed middel om bewoners te stimuleren meer te bewegen is het faciliteren van functionele en veilige beweegroutes. Fietzers en voetgangers krijgen ruim baan in Helmond, zowel in de buurten als in de groenzones. Dit moet bewoners prikkelen tot diverse vormen van bewegen (blokje om, hond uitlaten, hardlooprondje, skaten).

Voortbordurend op deze beweegroutes kunnen speelroutes voor kinderen worden aangelegd. Deze routes verbinden de belangrijkste voorzieningen voor kinderen.

5 Voorzieningen en verenigingen

Een deel van de speelvoorzieningen in Helmond zijn niet openbaar toegankelijk, daarom wordt ingezet op samenwerkingen met partijen in de buurt. Bijvoorbeeld het openstellen van schoolpleinen of sportparken, zodat men hier in de eigen tijd kan spelen of sporten.

Verder is er ruimte aanwezig voor initiatieven vanuit de buurt, bijvoorbeeld een tijdelijk speel- of sportinitiatief op een braakliggend terrein of sport (niet in verenigingsverband) in de woonomgeving.

6 Bewegen op de stoep en in het groen

De openbare ruimte is bespeelbaar en toegankelijk voor iedereen. Door kleine ingrepen kan de openbare ruimte al een stuk beweegvriendelijker worden gemaakt, bijvoorbeeld door brede speelstoepen.

Daarnaast worden groene en blauwe aders in de stad versterkt. Waardoor kinderen spelenderwijs natuur in de woonomgeving kunnen ontdekken en waardoor bewoners van alle leeftijden worden uitgedaagd om meer buiten te bewegen.

Het wijkspeelplan staat aan de basis van de voorgestelde (her)inrichting van de openbare speel- en sportruimte. Dit plan is opgesteld aan de hand van het beleidskader 'Natuurlijk Buiten Spelen' uit 2017, bovenstaande uitgangspunten, een inventarisatieronde langs de speelplekken en gesprekken met betrokken partijen en bewoners uit Helmond-Oost.

Formele speel- en sportplekken in Helmond-Oost

Huidige stand van zaken en toekomstige ontwikkelingen:

Ten westen van de Wethouder van Wellaan is het speelveld aan de Bernadettestraat de centrale speelplek met daar om heen verschillende kleine speelplekken met een beperkte speelwaarde. Ten oosten van de Wethouder de Wellaan is een combinatie aanwezig van buurtspeelplekken, kleine speelplekken en sportvoorzieningen.

Bijna alle speelplekken zijn traditioneel ingericht met speeltoestellen. Hierdoor is in het huidige aanbod ruimte aanwezig om een deel van de locaties aan te wijzen als centrale speelplekken en een ander deel om te vormen. Zo wordt de diversiteit van het aanbod vergroot.

In Helmond-Oost zelf zijn enkele voetbal- en basketbalvelden aanwezig, de ondergronden zijn veelal in slechte staat vanwege konijnenholen.

Centraal in de wijk ligt het Hortensiapark, wat aan de andere kant van de Wethouder van Wellaan overgaat in een groenzone, evenwijdig aan het Sjef de Kimpepad. In dit gebied zijn veel speel-, sport- en ontmoetingsfuncties aanwezig.

De openbare ruimte en verenigingen in Helmond-Oost

Huidige stand van zaken:

Het Hortensiapark en de groenzone aan het Sjef de Kimpepad vormen een centrale groenzone in de wijk. In dit gebied kan goed gewandeld en gefietst worden. Het staat in verbinding met het groen langs het kanaal en ook de Bakelse Bossen, boven Rijpelberg, zijn eenvoudig te bereiken.

Aan de noord- en oostzijde van de wijk ligt een strook met portiekflats. Rondom deze gebouwen is veel groen aanwezig, soms op een speelse manier ingericht. In de rest van de wijk zijn ook diverse grasvelden en (brede) groenstroken aanwezig. Ten westen van de doorgaande weg Wethouder van Wellaan is de wijk minder ruim opgezet.

Er loopt een bewegroute door Helmond-Oost, welke vooral volwassenen en ouderen stimuleert om meer in beweging te komen en gebruik te maken van de openbare ruimte. Met de huidige inrichting is de route vooral gericht op bewegen en niet specifiek op spelen.

In de wijk liggen vier basisscholen, bij de Goede Herder fungeren de nabijgelegen openbare speel- en sportvoorzieningen als schoolplein. Bij Swift Handbal worden de mogelijkheden onderzocht voor het realiseren van een beweegtuint. Ten noorden van de wijk ligt een cluster van sportverenigingen en sportvoorzieningen.

Aanbevelingen voor de speelruimte

1. Centrale speel- en sportplekken

- Centrale locaties (bijvoorbeeld locatie #02, #13 of #14) uitdagend inrichten, zodat zowel jong als oud zich langere tijd kan vermaken op deze locaties. De centrale speelplekken hebben een hoge verblijfswaarde, waardoor ontmoeting wordt gestimuleerd tussen zowel de kinderen als de (groot)ouders.
- Per buurt tenminste één centrale sportplek en per wijk een divers aanbod in de sportvoorzieningen voor een brede doelgroep. Op deze manier worden ook volwassenen en ouderen gemotiveerd om te sporten.

2. Diversiteit van het speel- en sportaanbod verbreden

- De mogelijkheden onderzoeken voor het aantrekkelijker maken van de groene speelplek in het Hortensiapark. Hierbij wel rekening houden met de andere functies en voorzieningen van het park.
- Voorgesteld wordt om de kleinere speelplekken (#01, #04 en #16) op termijn om te vormen naar speelpleintjes of ravotplekken (speelplekken zonder speeltoestellen). Hierdoor wordt de diversiteit van het aanbod verhoogt.
- Vergroot de diversiteit in het sportaanbod, hierbij is het belangrijk dat vanuit de doelgroep wordt aangegeven wat de wensen en de behoeftes zijn. Een voorbeeld hiervan is het initiatief voor een beweegtuint in de wijk.

3. Co-creatie

- Lever maatwerk per buurt, zodat de omvorming van speelplekken aansluit bij de wensen van om- en aanwonenden. Met name de herinrichting van kleine speelplekken biedt veel ruimte voor initiatieven van bewoners.
- We proberen bestaande initiatieven en ideeën aan elkaar te koppelen zodat goede plannen meer kans van slagen hebben. Een goed voorbeeld hiervan is bijvoorbeeld het initiatief om in de Bernadettestraat (#02) activiteiten te organiseren (samenwerking tussen inwoners en de LEVgroep).

4. Speel - en bewegroutes

- In 2018 is de bewegroute aangelegd. Kijk samen met de bewoners op welke manier deze route optimaal gebruikt kan worden, bijvoorbeeld door het in beeld brengen van de (verkeers-)knelpunten. In Helmond Oost vormt de Wethouder van Wellaan een barrière voor het oversteken, wellicht kan deze worden verzacht of beslecht.
- Om speelroutes te maken voor kinderen zijn speelaanleidingen nodig. Dit kan al door kleine ingrepen worden bereikt, zoals het aanbrengen van pleinplakkers, poefs of obstakels. Dit kan ook in Co-creatie (aanbeveling 3.).

5. Voorzieningen en verenigingen

- Bij SBO De Taalbrug ligt mogelijk een kans om een verbinding met het Hortensiapark aan te gaan, door vernieuwde (natuurlijke) speelelementen toe te voegen. Het ontwerpen van de inrichting kan goed in samenwerking met de basisschoolkinderen worden opgepakt.
- In Helmond Oost speelt het initiatief om een beweegtuint te realiseren, de beoogde locatie is het terrein van de vereniging Swift Handbal.
- Samenwerkingen met de sportverenigingen stimuleren, bijvoorbeeld het openstellen van de sportvelden of het opzetten van een programma zodat de voorzieningen in de wijk nog beter worden benut. In het noorden van de wijk ligt een cluster van sportverenigingen waar mogelijkheden liggen (voetbal, tennis, korfbal).

6. Bewegen op de stoep en in het groen

- Brede stoepen en fietspaden door een groene omgeving of langs water maken niet alleen de openbare ruimte aantrekkelijk, maar geven kinderen ook de mogelijkheid om op straat en in het groen te spelen. Het spelen in het groen vooral stimuleren in de groenzone naast het Sjef de Kimpepad en het Hortensiapark.

Uitvoeringsplan speelplekken 2019-2023

2020

13 Sjef de Kimpepad
buurt speelplek

Impuls spelen

Speelplek 13 uitbreiden tot een volwaardige centrale buurtspeelplek. Hierbij extra speelwaarde toevoegen met een speelimpuls en aandacht geven aan ontmoetings- en verblijfsfunctie.

18 Icarusstraat
kleine speelplek

Impuls natuurlijk spelen

Initiatief bij de gemeente ingediend vanuit basisschool De Goede Herder om het speelplein van speelplek 18 te vergroenen.

periode 2021 tot 2023

01 Klaproosplein
kleine speelplek

Omvormen speelplek

De toestellen op speelplek 01 worden niet meer vervangen als deze 'op' zijn. De plek wordt daarna met natuurlijke ingrepen omgevormd tot ravotplek.

02 Bernadettestraat
buurtspeelplek

Herinrichten speelplek

Speelplek 02 wordt de centrale buurtspeelplek. De plek wordt in overleg met de buurt ingericht voor een brede doelgroep.

03 Hortensialaan
kleine speelplek

Impuls natuurlijk spelen

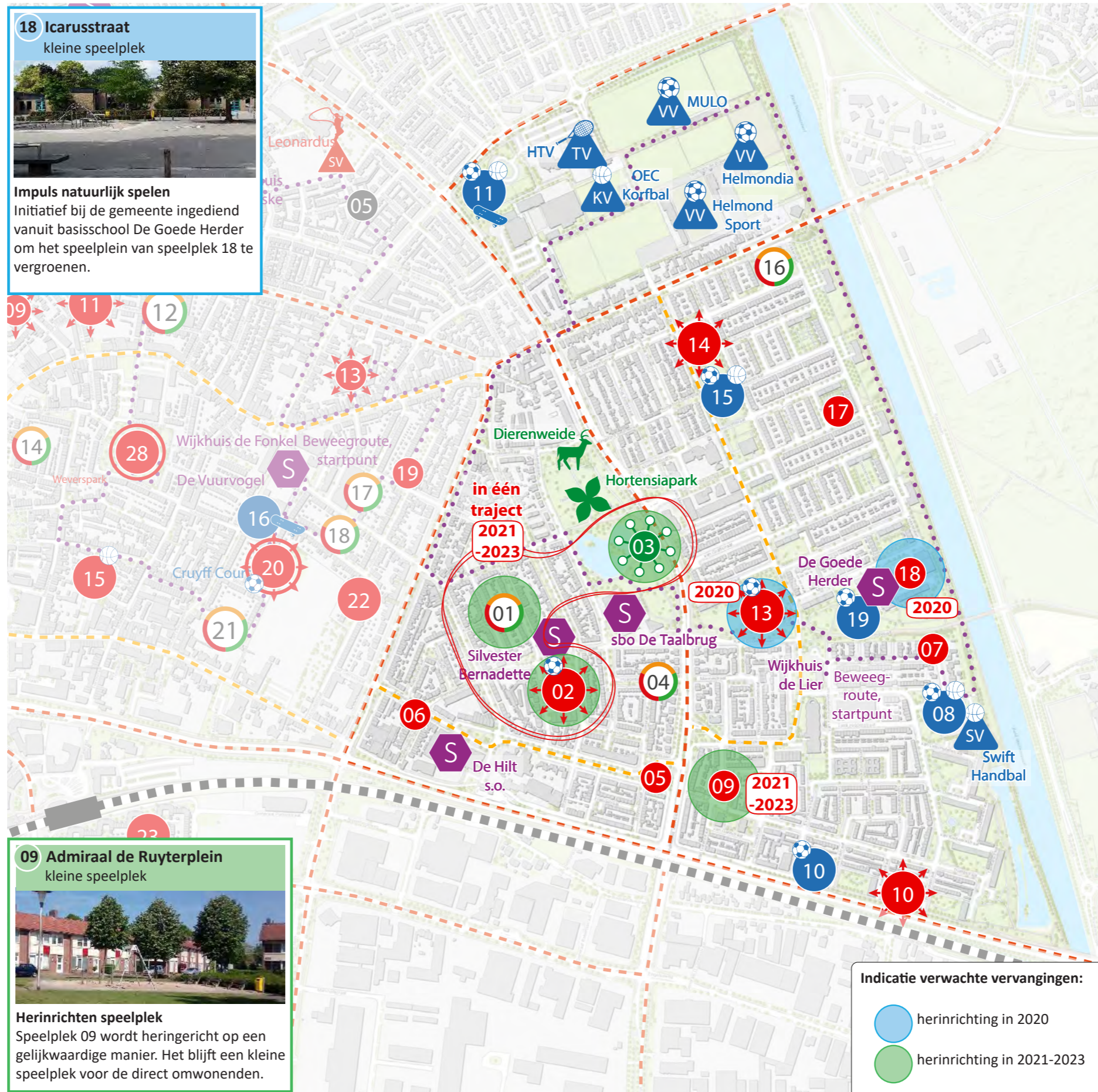
Speelplek 03 in het Hortensiapark uitbreiden om de natuurlijke speelwaarde te verhogen. Mogelijk tegelijk met 01 en 02 herinrichten.

09 Admiraal de Ruyterplein
kleine speelplek

Herinrichten speelplek

Speelplek 09 wordt heringericht op een gelijkwaardige manier. Het blijft een kleine speelplek voor de direct omwonenden.

Legenda

Type speel- en beweegruimte:

- kleine speelplek
- speelplek voor de buurt
- speelplek voor de hele wijk!
- sportplek
- speelplek met natuurlijk spelen
- speelpleintje
- openbaar schoolplein
- schoolplein in eigenbeheer
- vrije speelruimte in het groen
- park
- beweegroute JIBB+
- sportclubs
- scouting

Barrières:

- drukke weg
- minder drukke weg
- spoorweg

Ingrepen uitvoeringsplan:

- traditionele speel- of sportplek:** de plek wordt in overleg met de bewoners gelijkwaardig ingericht wanneer deze toe is aan vervanging
- de speel- en verblijfswaarde van de speelplek wordt verhoogd
- de speelplek wordt uitgebreid met sportfuncties
- de speelplek wordt leuker gemaakt door natuurlijk spelen toe te voegen (geen toestellen), zoals keien, heuveltjes of boomstammen
- omvormplek:** de toestellen worden niet meer vervangen. De speelplek kan worden ingericht met met speelaanleidingen, bijvoorbeeld als speelpleintje of natuurlijk spelen in het groen
- hier is een bewonersinitiatief (in ontwikkeling). Zie bijlage voor toelichting
- ingediende wens van bewoner. Zie bijlage voor toelichting

Indicatie verwachte vervangingen:

- herinrichting in 2020
- herinrichting in 2021-2023

Locatie 02 - Bernadettestraat

Op de bewonersavond is de volgende input gegeven voor deze speelplek:

- Er zijn hekken rondom locatie 02 geplaatst, hierdoor is geen natuurlijke doorgang meer aanwezig richting het Hortensiapark, waardoor de kinderen in het park blijven.

Initiatief uit de buurt voor deze plek:

- Twee meiden willen graag een meiden-middag organiseren bij locatie 02 samen met de LEVgroep. Dit wordt inmiddels opgepakt door de LEVgroep.

Locatie 03 - Hortensiastraat

Op de bewonersavond is de volgende input gegeven voor deze speelplek:

- Aangegeven wordt dat oorlogsmonumenten en een kapelletje staan in het park, waardoor er rust gecreëerd moet worden. Activiteiten als picknicken, passen wel in het park, maar een uitbreiding van de speelvoorzieningen is niet wenselijk.
- Anderen willen juist van het park meer een ontmoetingsplek maken voor diverse doelgroepen. Een van de deelnemers geeft aan dat ORO (woonvormen en ambulante begeleiding) hier mogelijk een rol kan spelen, bijvoorbeeld met een koffiekar.
- Ideeën zijn geopperd voor het verhogen van de speelwaarde middels een natuurlijke invulling/aanvulling, bijvoorbeeld de eilandjes verbinden met een trekvlot, een eco-speeltuin, waterpomp met zand (ook mogelijk om dit voor mindervaliden te maken).
- Daarnaast is de verbinding naar het park besproken, dit is lastig vanwege de drukke doorgaande weg (Wethouder van Wellaan). De beste plek is waarschijnlijk ter hoogte van Sjef de Kimpepad, waar ook de beweegroute loopt en op de route vanuit ORO.

Initiatief uit de buurt voor deze plek:

- Een bewoner die verbonden is met ORO zet zich graag actief in om de verbinding te maken tussen ORO en het Hortensiapark of andere openbare buitenruimte.

Locatie 04, 05 en 06 – Hyacintstraat en Azalealaan

Op de bewonersavond is de volgende input gegeven voor deze speelplekken:

- Op deze locaties wordt veel gespeeld. Bij 05 en 06 wordt aangegeven dat deze bij drukke verkeerspunten liggen. Kinderen mogen hier niet zelfstandig naartoe.

Locatie 07 - Witte de Withstraat

Op de bewonersavond is de volgende input gegeven voor deze speelplekken:

- De speelplek wordt vooral gebruikt door jonge kinderen om te spelen, de locatie is mooi afgeschermd. Soms wordt hier ook gevoetbald, maar dat vinden niet alle omwonenden prettig.

Locatie 08 - Van Speijklaan

Op de bewonersavond is de volgende input gegeven voor deze speelplekken:

- Er wordt door een bewoner aangegeven dat dit geen fijne plek is om te sporten, hier heerste een onveilig gevoel vanwege de drugsdealers die hier rondhingen.

Initiatief uit de buurt voor deze plek:

- ondersteund door de wijkraad voor realisatie van een beweegtuintje op het terrein van Handbalvereniging Swift.

Locatie 09 - Admiraal de Ruyterplein

Op de bewonersavond is de volgende input gegeven voor deze speelplek:

- Het voorstel om de speelplek uit te breiden, past hier niet helemaal. Dit kan beter worden gedaan bij locatie 13.

Locatie 13 - Speelplek Sjef de Kimpepad

Op de bewonersavond is de volgende input gegeven voor deze speelplek:

- Als er een impuls plaats gaat vinden dan graag hier, dit is de centrale voorziening in de buurt. Deze locatie wordt veel gebruikt, in de avond zijn er ook volwassenen die er voetballen.
- Het liefst één grote plek waar het leuk is om te spelen en sporten.
- Vanuit de wijkraad wordt aangegeven dat de speelplek enkele jaren geleden gerenoveerd is (uitbreiding wandelpaden), dat heeft zijn effect gehad. Als een impuls plaats gaat vinden dan inzetten op meer variatie in deze zone.
- Natuurlijk spelen. Picknicktafels en barbecue-plekken als dat mogelijk is. Goede ontmoetingsplek, ook voor bewoners met een andere culturele achtergrond.
- Graffiti op de speeltoestellen, dit ziet er niet uit. Fijn dat er toezicht is vanuit de huizen. Behoefde aan andere sporten naast voetbal.
- Niet uitdagend voor kinderen 10-12 jaar. Wens: hokje om ijsjes te kopen en meer bankjes/picknicktafels. Voetbalgoaltjes en veld opknappen. Meer variatie toevoegen, ook voor jongere kinderen.

Locatie 15 - Sportplek Zeppelinstraat

Op de bewonersavond is de volgende input gegeven voor deze sportplek:

- Deze plek ziet er slecht uit. De basketbalnetten zijn kapot, overal konijnenholen en (graaf)kuilen door honden. Bij het stenen heuveltje ontbreken straatstenen, die los op het terrein liggen. Dit nodigt uit tot nog meer vandalisme.

Locatie 18 - Icarusstraat

Op de bewonersavond is de volgende input gegeven voor deze speelplek:

- Rondom het schoolplein van De Goede Herder ligt een brede rand (was vroeger gras). Vanuit de school is hier een wens voor meer natuurlijk spelen. Zie initiatief hieronder.
- 's Avonds wordt het plein gebruikt als parkeerplaats.
- Een jonge bewoner zit op basisschool De Goede Herder, het schoolplein is een beetje saai. In de pauze voetballen ze in de strook rondom het plein en soms doen ze parcours.

Initiatief uit de buurt voor deze plek:

- De speelplek aan de Icarusstraat wordt door BSS De Goede Herder gebruikt als schoolplein. De leerlingen van de school willen dit plein graag vergroenen en meer mogelijkheden voor natuurlijk buiten spelen toevoegen. De school heeft hiervoor een initiatief bij de gemeente ingediend

Initiatieven uit de buurt

Tijdens de bewonersbijeenkomst van 28 mei 2019 hebben bewoners van Helmond-Oost hun mening gegeven over het concept-uitvoeringsplan. Dit leverde naast veel nuttige input op het concept-uitvoeringsplan ook een aantal interessante initiatieven op. Deze initiatieven zullen de komende tijd nader worden onderzocht op haalbaarheid om ze in te passen in het uitvoeringstraject.

Nieuwe initiatieven blijven natuurlijk altijd welkom. Ook daarbij zal worden gekeken of deze te realiseren zijn en wat daarbij de rol van de gemeente en bewoners zelf kan zijn.